

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, August 14, 1981

Nr. 155

HAIG PATARIA MASKVAI NEVARTOTI JĖGOS

KALĖJIMAI IR KONCLAGERIAI OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Pernai Šveicarijoje anglų kalba buvo išleistas Avrahamo Sif-rino suredaguotas "Pirmasis vadovas po kalėjimus ir konclagerius Sovietų Sąjungoje" (Stephanus Edition, Uhlinden/Seewis). Jame, pasiremiant buvusių kalinių ir liudininkų parodymais, aprašoma ir Lietuva, kurioje dabar veikia vienuolika konclagerių ir septyni kalėjimai.

Panevėžyje yra didelis moterų ir vaikų kalėjimas, kuriame daugiau kaip 2,000 belaisvių dirba siuvykloje. Du dideli konclageriai Praveniške turi apie 3,000 kalinių, kurie dirba kaimyninėse baldų ir medžio apdirbimo dirbtuvėse. Šiauliuose veikia du konclageriai su daugiau kaip 1,500 kalinių. Daugiau kaip 5,000 kalinių Jonavoje dirba prie cheminio fabriko statybos. Alytuje yra virš 1,000 kalinių.

Kalėjimais knibžda Vilnius. Lenino prospekte KGB specialus kalėjimas politikiniams yra paštatė, kurį II Pas. karo metu naudojo Gestapas. Prie Lenino aikštės stovi Lukiškių kalėjimas, kuriame kalinamos ir moterys su vaikais: Vidaus reikalų ministerija turi savo kalėjimą Gedimino aikštėje. Netoli yra psichiatri-nė ligoninė, kurioje kalinami ir lietuviai rezistentai, jos vadovas Glaubersonas minimas pogrindžio spaudoje. Rasų gatvėje, netoli kapinių, veikia konclageris nepilnamečiams (14-18 m.). Netoliese — kitas konclageris suaugusiems, kuriuos neva gydo nuo alkoholizmo. Pereinama stovykla yra Maskvos gatvėje.

Du konclageriai ir "sara-ga" (ypatinga laboratorija) slepiasi už buvusio vienuolyno sienų Ra-sų gatvėje. Laboratorijoje apie 1,300 kalinių planuoja naujų konclagerių statybą ir gamina elektroninius preitausus jų saugumui užtikrinti. Komendantas pulkininkas Lukšas, jo pavaduotojas pulkininkas Adomaitis; pa-pulkininkas Novikovas vadovauja KGB operaciniams skyriui. Laboratorijos vadovai yra Antanas Lumbas ("sadasis ir antisemitas") ir pulkininkas Proč-kunovas. Laboratorija "aptar-naja" visus konclagerius Sovietų Sąjungoje ir satelinėse valsty-bėse (Berlyno sieną). Ji aprūpin-ta moderniausia aparatu iš JAV-ų, Vakarų Vokietijos ir Ja-ponijos.

"Vadovas" taip pat aprašo ypatingą Vidaus reikalų minis-terijos mokyklą Trakų gatvėje, kur specialūs daliniai apmokomi kaip palaikyti tvarką konclage-

riuose ir malšinti sukilimus. Į šią mokyklą paprastai siunčiami azijatai (uzbekai, tadzikai, turk-mėnai). Vilniuje šiuo metu spe-cialių dalinių divizija laikoma "paruošties stovyje". (Elta)

ALI RAJAI IŠKONEVIKĖ PREZ. MITTERRANDĄ

TEHERANAS, Iranas.—Pran-cūzijos prezidentas Francois Mit-terrand, pavykęs, kad Ali Rajai tapo išrinktas Irano prezidentu, pasiuntė jam sveikinimo tele-gramą, kaip tokiais atvejais yra įprasta daryti.

Pirmadienį Irano prezidentas M. Ali Rajai padėkojo už atsiu-sytą sveikinimą, bet tuo pačiu me-tu pareiškė, kad Mitterrandas esąs melagis, nes jis davęs trėm-tinio teises ir protekciją Bani Sadru, pabėgusiam į Pran-cūziją. Jo vyriausybė taip pat par-duoda karą lėktuvus Irakui. Tais savo veiksmais Mitterran-das Pran-cūziją padarė antrąja Amerika — "tikra pekla".

Piktą prezidento Rajai kalbą pakartojo Irano radijas ir tele-vizija.

MAŽEJA HARVESTER AKČIŲ KAINA

CHICAGO, Ill. — Žemės ūki-mašinių gamintojos International Harvester bendrovės akcijos nu-krito iki \$11.62 už akciją. Prieš du metus jų kaina buvo \$52.87. Manoma, kad artimiausiu metu ak-cijos nukris dar penkis dolerius.

Nustatyta, kad Čikagos fes-tivalio lankytojai užtersė Michi-gan ežero vandėnį Navy Pier aplinkoje. Kvota darė Sanitari-nis distriktas.

Ford Motor kompanija pra-nešė, kad grąžina 500-700 dolen-rių už dabar perkamus lengvuo-sius sunkvežimius.

Baltijos jūroje tęsiasi So-vietų Sąjungos, R. Vokietijos ir Lenkijos karo laivų manevrai.

Sekretorius Haig pareiškė, kad ilgas metus teks būti kariškiai pasiruošusiems, nes rusai yra pasiryzę pavergti visą pasaulį.

Prieš 20 metų rusai spygliuotomis vielomis rugpiūčio 13 d. nutiesė Berlyno sieną. Berlyne buvusi Anglijos karalienė, nuvažiavusi lankyti britų karių, apžiūrėjo rusų nutiestas vielas ir sargybas.

LEKTUVŲ BENDROVĖS REMIA KOVĄ SU KONTROLIERŲ UNIJA

KANADOS AERODROMŲ KONTROLIERIAI VĖL APTARNAUJA AMERIKOS LEKTUVUS

WASHINGTON, D.C. — Apie 50 lektuvų bendrovių ir didesnių aerodromų pareigūnų antradienį tarėsi su Transportacijos sekre-toriuiui Drew Lewis ir Federali-nių aviacijos administratoriumi J. Lynn Helms. Jie nustatė ilga-laikę skridimų strategiją ir ap-tarė kitus reikalus, atsiradusius atleisus iš darbo apie 12,000 lek-tuvų skridimo kontrolierių, ne-paklausiusių prez. Reagano nuro-dymo grįžti į darbą. Bendrovių atstovai pareiškė, kad skraidy-mo industrija: kiekvieną dieną turi apie 30 milijonų dolerių nuostolio. Jis sumažės, oficialiai sumažinus skridimus ir atleisus tiekeikalingus darbininkus bei tarnautojus. Jie paneigė gandus apie nesaugumą ore, pagrįstą ad-ministracijos laikysena streiko metu; taip pat pritarė planui įsaldyti dabartinius skridimus 30-dia dienų. Norima išdirbti at-skirą planą Darbo Dienos savait-galiui.

Nusistatyta 22-se didesniuose aerodromuose palaikyti 50% normalaus judėjimo, tačiau lei-džiama išleisti ir daugiau lėktu-vų, jei sąlygos bei saugumas lei-džia. Nutarta, kad 1982 m. bal. 1 d. būtų operuojama ne mažiau 75% normalių skridimų. Kai ku-ris aerodromai ir dabar prisilai-ko tokio skridimų plano.

Kanados Oro trafiko kontro-lierių asociacijos nariai, veikiami valdžios bei skraidymo persona-lo, nuo trečiadienio ryto vėl pra-dėjo aptarnauti Amerikos lėktu-vus. Buvo sudaryta 11 asmenų komisija ištirti JAV lėktuvų skridimo nenormalumus bei er-dvės pažeidimus. Iki išol jokių nu-sikaltimo ar nusizengimo žymių nerasta. Vienas pilotas pareiškė, kad oro saugumas neįeina į kon-trolierių darbo sritį ir jie peržen-gia savo ribas. Nė vienas JAV lėktuvų pilotas nenusiskundė dabartinių kontrolierių patar-navimu. Atvirkščiai, jie gyrė jų

mandagumą ir paslaugumą. Dauguma skridimų Europon yra pro Kanadą. Gander aero-dromas Newfoundland nuo tre-čiadienio ryto vėl aptarnauja Amerikos transatlantiniais lek-tuvams. Tačiau nuo šeštadienio Portugalijos aerodromų erdvės kontrolieriai dėl saugumo sume-timų neaptarnaus Amerikos lek-tuvų.

New Yorko teismas trečiadienį pakvietė kontrolierių unijos pirmininką Poli pasiaiškinti dėl baudų mokėjimo. Manoma, kad jis turės eiti į kalėjimą, o unijai bus atimta derybų teisė. Dabar-tinis unijos reikalavimas pakelti nariams net \$10,000 yra sąmo-ningas priekabių ieškojimas, nes dalis darbininkų iš viso tik tiek gauna per metus.

Čikagos mokyklų taryba nutarė parduoti miestui Midway aerodromą už \$41.5 milijono. Dabar taryba gauna 200,000 dol. nuomos per metus.

Republic lėktuvų bendro-vės tarnautojai Minneapolisje su-fiko, kad 15% jų algos rugpiū-čio mėn. būtų išmokama bendrovės akcijomis.

Buvęs saugumo reikalų pa-tarėjas Zbigniew Brzezinski pa-reiškė, kad neutrono bombos bei svedinius reikėtų laikyti Euro-poje, kurioje manoma jas pa-naudoti, o ne sandėliuoti Ame-rikoje.

Prezidentas Reaganas įsakė išleisti 30 taisyklių prieš lytinę diskriminaciją ir išnaudojimą. Taip pat nustatytas švino kiekis benzine, kaip ir nuodų kiekis įvairiuose chemikaluose, kovo-jant prieš kenkėjus.

Vienam rinkėjui sunegala-vus, vakarykštis Naujienų nu-meris neišėjo. Atsiprašome. Naujienų Adm.

BERLYNO GĖDOS SIENAI — 20 METŲ

BERLYNAS, Vokietija. — Rug-piūčio 13 d., šiandien, sueina ly-giai 20 metų rusų pastatytai Ber-lyno gėdos sienai. 1961 m. rug-piūčio 13 d., vakar, suėjo ly-denburgo vartų šviesos ir į patį miestą atsiuntė kelis tankus ir sunkvežimius. Tuojau atsirado kariai, kurie nutiesė spygliuotas vielas miestą, dalijančiomis gat-vėmis. Po to atsirado sargai, kurie nieko nepraleisdavo kiton pusėn. Ryte vokiečiai pradėjo vežti plytas, cementą ir pradėjo pagrindus dabartinei 15 pėdų aukščio gėdos sienai, kuri skiria Rytų ir Vakarų Vokietijas.

PUERTORIKETIS GAVO 55 METUS KALĖJIMO

CHICAGO, Ill. — Antradienį JAV Distrikto teisėjas Thomas R. McMillen paskyrė FALN te-ristui vadui Oscar Lopez Rive-rai 55 metus kalėjimo. Birželio 24 d. jury teismas jį pripažino kaltu konspiracija, plėšimais, automobilų vagyste ir kitais nu-sikaltimais. 37 metų Lopez Ri-vera veikė Chicagoje ir apylin-kėje. JAV prokurorų padėjėjas Jeremy D. Margolis reikalavo didžiausios 70 metų baudmės.

JAV vyriausybė atidarė naujus kontrolierių kursus Den-ver, Colo. Pagrindinės žinios bus dėstomos per 2 mėnesius, o vėliau kursas baigusieji galės savo žinojimą papildyti.

Lenkų premjeras V. Jaruzelskis rengiasi naudoti karius tvarkai palaikyti, jeigu nesibaigė protesto demonstracijos ir reika-lavimai daugiau maisto.

Rusijos, Čekoslovakijos ir Rytų Vokietijos komunistų cen-trai parė Lenkijos komunis-tams valdyti kraštą, baigti eise-nas ir protestus.

Solidarumo unijos vadovy-bė prašė Lenkijos aktyvųskupą Josef Glomp tarpininkauti tarp unijos ir Jaruzelskio valdžios.

RUSAI VIS RUOŠIASI AGRESIJAI, O NEUTRONAS GALI JUOS SUTABDYTI

NELEGALIZUOS AFGANISTANUI PRIMESTOS PRIEVARTOS, STIPRINS KARO JĖGAS PRIEVARTAI SUSTABDYTI

WASHINGTON, D.C. — JAV yra pasiryžusios nelegalizuoti Sovietų valdžios primestos prie-vartos Afganistanui. — New Or-leans teisininkams pareiškė sek-retorius A. Haig. — Jeigu Sovietų valdžia bandytų veržtis į Va-karų Europą, tai neutrono bom-ba būtų vienintelė, kuri galėtų juos sustabdyti.

Sekretorius teisininkams aiš-kino, kad kitokio ginklo šiandien neturime, kuris galėtų sustabdy-ti Sovietų karo jėgų veržimąsi į Vakarų Europą. Amerika neut-rono bombos nenaudos, bet jei bus netikėtai užpulta, kaip buvo užpulti Sovietų Sąjungos kai-mynai, tai bus priversta naudoti neutrono ginklus. Niekas nenor-ėtų, kad pirmos fronto linijose esantieji Amerikos kariai netu-rėtų kuo gintis.

Ką JAV siūlo rusams vie-toj prievartos? — klausia sekre-torius ir jiems atsako: — Vietoj prievartos, siūlome Sovietų Są-jungai diplomatinis pasitari-mus klausimams aiškinti. Euro-pos klausimams spręsti yra Hel-sinkio aktai. Jie buvo aptarti ir visu pažinti, kad galėtų siekti taikos Europai. Jie ir šiandien galioja. Jeigu vietoj diplomati-nio kelio, rusai imsis prievartos tai jie nuves prie visuotinės karo prievartos klausimus pasiry-zimų keliu, tada galima tartis ir apie prekybą bei finansavimą bet koki bus vartojama prievarta tai negali būti kalbos apie pre-kybą. — aiškino sekretorius A. Haig.

Be to, sekretorius nori, kad būtų tikra ir teisinga ginklų kon-trole. Iki šio meto jos nebuvo nes Sovietų valdžia visą laiką jos vengė.

Sekretorius nurodė, kad So-vietų agresijai suvaldyti JAV imsis įvairių priemonių. Sustipri-nus savo karo jėgas, JAV bandys sustabdyti Sovietų karių įsiver-zimą, sudarys valstybių sąjun-gas prieš Sovietų įsiveržimą Sovietų Sąjunga privalo supras-ti, kad ji negali įsiveržimais pa-vergti pasaulio.

Vyriausybė žino, — pareiškė sekretorius, — kad susitari-mas su Sovietų Sąjunga bus ne-lengvas. Mes turime lenktų niūti su Sovietų Sąjunga lais-vei ginti, bet mes turime bendra-darbiauti su Sovietų Sąjunga žmonijai ginti.

Sekretorius nurodė, kad bend-radarbiavimas sunkus, bet turi-me būti pasiruošę visiems neti-kėtinumams, nes dabartiniai So-vietų vadai bet kada gali pradėti puolimą. Reikia neužmiršti, kad Sovietų karo mašina yra žymiai d'idesnė, negu ji reikalinga gyny-bai. Ji išmeta iš lygsvaros visą karo galią, kuria mes ir mūsų sąjungininkai pasitiki, ir tuo pa-čiu metu ji sudaro didelį pavojų pasaulio taikai.

Laimė, kad paskutiniu me-tu Sovietų Sąjunga ir jos sąjun-gininkai turėjo ekonominį kri-

JAV NEDUOS IZRAELIUI KARO LĖKTUVŲ

WASHINGTON, D.C. — Prez. R. Reaganas, pasitaręs su atsa-kingais saugumo vadovais ir tei-sininkais, priėjo išvados, kad Izraelio dabartinė vadovybė ne-silaiko susitarimų su JAV, todėl nutarė neduoti Izraeliui lėktuvų ateinančią savaitę. Už savaitės prezidentas įpareigotas dar kar-tą peržiūrėti lėktuvų klausimą ir tada iš naujo jį aptarti.

Izraelį tikėjosi gauti du F-15 ketvirtadienį ir F-16 penktadienį. Beginas vis dėlto susitarimo nesilaikė, todėl visas reikalas atidėtas. Be to, Beginas turi su-sitarti su Jordanu. Tuo tarpu Izraelis vis dar stiprina savo ko-lonijas dešiniajame Jordano upės krante ir nesirengia iš ten pasitraukti. Šitas klausimas ken-tia taikai Artimuosie Rytuose.

LENKIJĄ ARTEJA PRIE TRAGEDIJOS

VARSUVA. — Lenkija sku-biais žingsniais artėja prie didelės tragedijos, — antradienį pa-reiškė Stanislovas Kania. Su-kviestam Centro komitetui juos pareiškė, kad rykalavimai duoti maisto, kada maisto atsargų nėra, vaikščiojimai gatvėmis, šūkavimas ir protesto demon-stracijos nepagerina padėties.

Vyriausybė imasi visų imano-mų priemonių kresto ūkiui at-statyti, daugiau maisto gauti, bet jeigu kiekvienas lenkas ne-prisidės prie sunkaus atstatymo darbo, padėtis vis blogės ir Len-kijos tragedijos niekas negalės išgelbėti, — pareiškė Kania.

Los Angeles Times dienraš-čio Maskvos korespondentas R. Gillette lankėsi Vilniuje. Jam paaiškinta, kad Vilniuje dar ga-lima gauti pieno, sviesto, mėsos, tačiau daug sunkiau, negu bū-davo anksčiau. Beveik negalima gauti kiaušienos. Žmonės kores-pondentui papasakojo, kad Vil-niujie ir kitų miestų žmonės pasitaikė darbininkų reikalavimų ir ginčų su vadovybėmis. Sovietų žinių agentūra patvirtino, kad profsąjungų centro taryba turė-jo apie 20 skundų prieš įmonių vadovus ir juos išsprendė dar-bininkų naudai.

Po debatų Izraelio parla-mentas 61—58 balsais patvirtino naują premjero Begino vyriau-sybę. Joje yra 14 Likudo parti-jos narių ir trys religinių grupių partijų nariai. Premjeras pasisa-kė už santykių su Sovietų Sąjun-ga atgaivinimą, bet Kremlius tu-rėtų pirma išleisti kalinamus žydus ir norintius emigruoti. Sovietai santykius nutraukė 1967 metais.

Ketvirtadienį aukso uncija kainavo \$403.

zių ir tas nevilioja atsilikusių kraštų, — pareiškė Haig.

KALENDORELIS

Rugpiūčio 14: Maksimilijonas, Pajauta, Eimantas, Skirgaila.

Saulė teka 5:57, leidžiasi 7:59.

Oras šiltas, debesuotas, va-karė lis.

L. VYČIŲ CENTRO V-BOS DARBAS

68-ojo Vyčių Seimo priėmimo komitetas, sudarytas iš Pensilvanijos 46-tos (Forest City), 74-tos (Scranton) ir 143-čios (Pittston) kuopų narių, maloniai priėmė Centro Valdybos susirinkimą Scranton mieste. Posėdžio darbotvarkė apėmė paskutinius planus ateinančiam seimui, kuris įvyks Scranton universiteto patalpose rugpjūčio 19-23 dienomis.

Pirm. Philipas Skabeikis atidarė susirinkimą, kuris prasidėjo dvasios vado kun. Antano Jurgelaitis malda ir sveikinimais nuo Eva Kozakos iš Scranton kuopos ir kun. Mykolo Auzačio, šv. Juozapo parapijos klebono.

Dalyvavo visi Valdybos nariai ir jie išdavė atitinkamus raportus.

Svarbus svečias kun. Jonas Savukynas pakalbėjo apie Vytautą Skudą ir pranešė, kad V. Skudis gimė Čikagoje ir buvo pakrikštytas Aušros Vartų bažnyčioje.

Buvo priimti įvairūs raportai, kaip tai: Vyčių Archyvo kambarys ALKA muziejuje; Baltųjų Rūmų ryšių palaikymas su Etinėjomis organizacijomis; ALTO ir VLIKO pranešimas apie radijo "Voice of America", liet. skyriaus, 30 m. sukaktį; kaip sekasi pastangos arkivysk. Jurgio Matulio beatifikavimui; naujų narių vajus; jaunumečių ir sen draugių kuopų veikla; L. Vyčių istorija; Lietuvių reikalų komiteto pasiekimai; Kunigų Vienybės ir LB-nės paskyrimas 1982 metų kaip "Lietuvių parapijų metai"; Liet. Rymo Kat. Federacijos veikla; pasirušimas švesti 500 metų sukaktį nuo šv. Kazimiero mirties; Fondo komiteto stipendijos pasiūlymai ir t.t. Kaip, matome, visi svarbūs reikalai.

Buvo nustatyta seimo darbotvarkė. Rugpjūčio 19 d. seimas prasidės šv. Mišiomis Scranton universiteto šv. Ignacijaus koplyčioje, kur ir kitomis dienomis

bus atlaikytos šv. Mišios.

Seks priešpiečiai, kur dalyvauja garbės svečias — Vyčių rėmėjas Jonas Valauskas.

Posėdžių laikas bus paskirtas ypatingoms svarbioms temoms: kaip L. Vyčiai galės prisidėti prie lietuvių veiklos (vadovaus kun. A. Jurgelaitis); bendri pasikalbėjimai apie svarbius Vyčių komitetus; Liet. Reikalų komiteto darbai ir pasiekimas (vadovaus kun. K. Pugetičius ir kalbės garbės svečias Vladas Šakalis).

Seimo garbės pirmininkai yra: kun. Bernardas Toloczko, šv. Antano parapijos, Forest City, klebonas; kun. Mykolas Ozalas, šv. Juozapo parapijos, N. Scranton, klebonas; kun. Petras Ališauskas, šv. Kazimiero parapijos, Pittston, klebonas. Priėmimo komiteto pirmininkė yra Eva Kazokas. Kiti nariai, kurie suarošė ir tvarkys įvairius parengimus delegatams yra: Charles Cyzauskas, Casimir Yanish, Anna Chellan, Edward Tamosaitis, Ruta Yanish ir Betty Hanas. Šių metų seimo šūkis: "Dieve, palaimink mūsų Tėvynę".

Tie, kurie anksčiau atvažiavo, galės dalyvauti golfo rungtynėse ar apžiūrėti įdomesnes Scranton miesto vietas Rugpjūčio 20 d. vak. visi kviečiami dalyvauti Pittstono kuopos ruošiamame Kultūros vakare šv. Kazimiero parapijos patalpose. Rugpjūčio 21 d. vakarą Forest City kuopa pastatys "Linksmą Vakarelį", tad visiems bus proga praleisti maloniai kelias valandas su draugais. Rugpjūčio 22 d. vak. įvyks didysis banketas universiteto patalpose. Per šį iškilmingą parengimą Vyčiai apdovanos Filadelfijos 4-tos kongresinės apygardos atstovą, Atstovų Rūmų narį gerb. Charles Dougherty "Lietuvos Draugo" ordinu. Taip pat Jonas Stokus iš Rhode Islando 103-čios kuopos bus apdovanotas Vyčių Garbės naryste. Seimo jaunumečių tvarkaraš-

Antanas Tamošaitis

Eglė Zalcik Karalienė (Tapyba)

ties apims linksmas pramogas ketvirtadienio popietį ir visą dieną penktadienį; tvarko ses. Virginija. Šeštadienio rytą bus jaunumečių posėdis ir po to dalyviai susijungs su seimu valdybos rinkimams.

Rugpjūčio 23 d. seimas bus užbaigtas iškilmingomis šv. Mišiomis Scranton šv. Juozapo bažnyčioje. Vyriausiasis celebrantas bus vysk. Vincentas Brizgys, L. Vyčių garbės narys. Prof. Alfonsas Bulavich vadovaus bendram chorui, kurį sudarys nariai iš Forest City, Pittston ir Scranton miestų kuopų. Choras giedos Lietuviškas Mišias. Po to, atsivėsinimo vaisėmis užbaigsime seimo parengimus.

Sekantis Centro Valdybos susirinkimas bus rugpjūčio 20 d. per seimą.

Irene K. Sankus, Centro Viešų Santykių komiteto pirm., Betty Hanas, Seimo pagarsinimo komiteto pirm.

JUOZAS ZEMAITIS

Makalynė Chicagos City Clerk ofice

Šį laikotarpį tam ofisui vadovauja žmonių išrinktas ponas Walter S. Kozubowski. Gal kai kurie jo ofise vykstantieji nesklundumai jo ausies ir nepasiekia, bet tą puikiai žino jo tarnautojai.

City Clerk ofisas kasmet išdavinėja visiems Chicago miesto automobilių savininkams specialius leidimus tuos automobilius važinėjimui naudoti. Tų leidimų terminas baigiasi kiekvienų metų birželio mėn. paskutinę dieną. Visi automobilių (ir kitokių susisiekimo priemonių) savininkai kasmet, dar gerokai prieš birželio mėn. pabaigą, iš City Clerk ofiso yra paragunami apmokėti sekantiems metams naują leidimą (kaina \$40, o pensininkams — tik pusė), ir nurodoma, kad pinigai turi būti pašiušti W. S. Kozubowski vardu.

Sumokėjus minimą mokestį, gaunamas leidimas lipinuko formos (sticker), kuris turi būti prilipintas iš vidaus prie automobilio priekinio lango dešinės pusės.

Tokiam mokesčiui sumokėti paraginimą gavau bent dviem mėnesiams anksčiau, ir tuoj pat pinigų pasiūnciau City Clerk vardu. Išlaukęs lipinuko ligi birželio mėn. 20 d., ir dar vis jo negavęs, neiškenčiau ir paskambinau tiesiai į City Clerk ofisą. Greit gavau patikinimą, kad automobilio lipinuką tuojau pat gausiu.

Tai buvo tik pažadas; lipinuko kaip nėra — taip nėra. Vėl skambinu ir pasakau kada pasiūnciau savo asmeninį čekį, nurodydamas jo numerį ir kokiame banko yra mano checking account. Labai malonaus balso mergina pažada susirūšti su banku, patikrinti ar mano išrašytas čekis ten iškeistas ir tuoj pat mane painformuoti.

Paskutinėmis birželio dienomis, du mano kaimynai, žinodami, kad aš dažnai keliu spaudoj oficialių įstaigų kartais nepatįsinamus apsileidimus arba net melagystes, kreipėsi į mane, prašydami išaiškinti kodėl jie negauna iš City Clerk ofiso jokio pranešimo apie naujo lipinuko reikalingumą.

Po poros valandų, išpildžius City Clerk simpatingo balso savininkai savo pažadą patikrinti banko mano čekio grįžimą ir mane painformavus, kad visas tvarkoj, ir kad lipinuką ryt išsiųsianti, jį dar vėl pakamanti-

nėjau ir pranešiau kas atsitiko su dviem mano kaimynais. Ji man pažadėjo ir tų kaimynų reikalą sutvarkyti. Savo pažadą ištesėjo.

Deja, tai dar ne viskas tame City Clerk ofise taip laimingai ir užsibaigia. Vakar paskambino vienas mano pažįstamas ir painformavo, kad jis gavęs iš Walter S. Kozubowski griežtą laišką, grasinant jį nubausti \$200 bauda už neįsigijimą automobilio lipinuko (sticker). Be to, jame dar buvo pažymėta, kad jei per 10 dienų nebus miestui paaiškinta, kodėl jis taip elgiasi, tai būsiąs perduotas policijai. Žingsnis visai panašus, kaip kad Sun-Times Mike Royko aprašo American Immigration and Naturalization ofiso tarnautojų žiaurų elgesį su lenkų imigrantais, Amerikoje jau išgyvenusiais net 10 metų.

Tikrumoje viskas yra visai kitaip. Minėtas automobilio savininkas už lipinuką yra užmokėjęs tuoj po City Clerk pranešimo, t.y. po š.m. balandžio mėn. 20 d. Lipinukas buvo gautas gegužės mėn. 29 d. ir tuoj pat priklijuotas prie automobilio lango. Foks City Clerk ofiso elgesys rodo, kad jame ne viskas tvarkoje.

Kyla abejonė, ar ir vėl nebus surasta Chicago City Hall aukštųjų pareigūnų batų dėžėse prikrauta mokesčių mokėtojų čekių ir pinigų, kaip kad atsitiko dar neperšienusia valsijos sekretoriaus ofise?

Kai miesto valdytojų ofisuose prigrista daugybė sekretorių su dar didesniu skaičiumi jų pavaduotojų, tai ko geresnio ir negalima tikėtis.

● 1926 m. buvo atidarytas Dr. K. Griniaus vardo tiltas. Tai, galima sakyti, sausumos tiltas, nes ten, kur jis yra, nematyti jokios upės. Aplinkui tik žaliuojančios lankos, kurios daug užaugina skaniai kvepiančio šieno. Bet pavasarį, kai išsilieja Rusnė (Nemuno šaka), vanduo užsema šias lygiąsias lankas. Vietoje žemiausioje vietoje ir yra pastatytas tas didžiulis gelžbetoninis 13 arkų tiltas.

— Chicagos miestas pasirašė sutartį su organizuota miesto policija.

— Prokuroras R. Daley traukia teisman miestą už atmatų išleidimą į ežerą.

Kool-Aid...On A Stick

BRAND SOFT DRINK MIX

Frozen Suckers

1 envelope KOOL-AID® Unsweetened Soft Drink Mix, any flavor
2/3 cup sugar
1 quart water

Dissolve soft drink mix and sugar in water. Pour into plastic ice-cube trays or small paper cups. Freeze until almost firm. Insert wooden stick or spoon into each. Freeze until firm. Makes about 20.

M. GELŽINTIS

IEVOS SIMONAITYTĖS LITERARINĖ-POLITINĖ KŪRYBA

LITERATŪRA

1. Fr. Šl. (Fricas Šlenteris — *Netekome Ievos Simonaitytės*. Svečias, Chicago, 1978 m. Nr. 3/4; pusl. 67 iki 71.
2. Kalninis, Bruno — *Der Sowjetische Propagandastaa*. Stockholm, 1956.
3. Kultura ir Menas. — *Lietuviškųjų komunistų Vilniuje leidžiamas savaitraštis*.
4. Lymantas, A. — *Skrysiu "Mažoji Lietuva"* Montrealyje leidžiamame savaitraštyje "Nepriklausoma Lietuva".
5. *Mažoji Lietuviškoji Tarybinė Enciklopedija*, Vilnius, 1971, tomas III.
6. Naujokaitis, Pranas — *Lietuvių Literatūros Istorija*. Chicago, 1976, tomas III, p. 285—296.
7. *Simonaitytė, Ieva* — Visus jos leidinius, atspausdintus nuo 1935 iki 1971 metų, parodytus žemiau, skyriuje "Simonaitytės Raštai".

1. AR MES TIKRAI "NETEKOME" IEVOS SIMONAITYTĖS?

Lietuvių evangelikų Liuteronų Bažnyčios Vyriausioji Taryba Čikagoje leidžia trimėnesinį žurnalą "Svečias", kurio beveik kiekvienas numeris teikia, tarp kitų, įdomių žinių apie Mažąją Lietuvą. Jų randame ir 1978 m. 3-4 numeryje. Ten padėtas straipsnis "Netekome Ievos Simonaitytės". Deja, jis aiškiai neparodo, kas Simonaitytė tikrąjį buvo. Ar ji buvo nepriklausomybės laikų tautiškai susipratusi Mažosios Lietuvos rašytoja? Ar ji buvo maskolių pavergtos Lietuvos raudonųjų propagandistė ir komunizmo agitatorė? Simonaitytė mums pristatoma kaip "liaudies" rašytoja ir konfuzija da padidėja, kai parodoma, kad Simonaitytė už romaną "Aukštųjų Simonų iškimas" 1935 m. laimėjusi pirmąją nepriklausomos Lietuvos valstybinę 5.000 litų literatūrinę premiją, o 1958 m. už romaną "Vilius Karalius" — komunistinės Lietuvos valstybinę 20.000 rublių premiją. Ir Simonaitytė ėmė — ir litus, ir rublius, ir iš tautininkų, ir iš komunistų. Straipsnis baigiamas jos dideliu, iš komunistų raštijos paimtu išaukštinimu: "Tad ir Simonaitytės vardas žinomas šalia Donelaičio ir Vydūno, kaip Mažosios Lietuvos trijų didžiųjų".

Rašinys pasirašytas inicialais "F. Šl." Iš pradžių ir tolimiesnio straipsnio turinio reikia išvesti, kad jo autorius yra Fricas Šlenteris, Svečio redakcinės kolegijos narys, gyvenantis Vokietijoje.

Ponas Šlenteris, nuo pat Pirmojo pasaulinio karo pokarių dienų, tvirtai stovėjo Klaipėdos krašto lietuviškame jaunimo judėjime. Tuomet jis dalyvavo įvairiose lietuviškose jaunimo draugijose, ypatingai Priekulėje ir apylinkėje. Ten jis sutiko Vanagų jaunųjų draugijos "Eglės" narę Ievą Simonaitytę. Taigi, jų pažintis buvo gana ilga. Aš pona Šlenterį arčiau pažinau, kuomet jis nuo 1933 iki 1939 m. buvo Klaipėdos "Santaros", laulinės kovos ir kultūrinės veiklos jaunimo organizacijos Centro Vadovybės kultūrinio skyriaus vadovu. Dabar jį aplinku "Svečio" puslapiuose ir džiaugiuosi jo gražiais ir turiningais tautinio ir religinio turinio straipsniais.

Užpėnai, gruodžio mėn., mudu su inž. Jonu Vilgaliu, dalyvavę VLIKO sesijoje Baltimorėje, iš ten, sutikę VLIKO valdybos narį Joną Stiklorių, vykome lankyti ponios Taizos ir J. Stikloriaus namus Philadelphiaje. Ten pradėjome diskutuoti mūsų p. Šlenterio straipsnį apie Simonaitytės netekimą, kuris buvo kritikuojamas dėl rodomo vienašališkumo. Vieni iš mūsų gyvai palaikė autorių, aiškindami, kad Simonaitytė, be jos parašytos "Pikčiurnienės", komunistinei literatūrai iš tikrųjų nieko ypatingo nedavusi. Į tokį argumentavimą neturėjome kuo atsakyti, nes ne visi iš mūsų buvo susipažinę su Simonaitytės literarine kūryba.

Tačiau, plačiai žinomi faktai neleido nurimti. Yra faktas, kad komunistai Lietuvoje savo piliečiams labai nenoriai ir tik po ilgo delsimo ir laukimo, teišduoda mažus kiekius statybinės medžiagos. Bet Simonaitytei jie tuojau leido be eilės tiek medžiagos įsigyti, kad ji iš jos galėjo greitai pasistatyti gana puikų namuką Priekulėje. Yra antras faktas, kad jie leido jai, ir vėl be eilės, pirkti naują automobilį. Ir trečias faktas, kad komunistai jos romaną "Vilius Karalius" 1958 m. premijavo labai aukšta valstybine literatūros 25.000 rublių premija. Kadangi komunistinėje sistemoje veltui nieko neduodama, autorė turėjo būti jiems giliai įsiteikusi, jei galėjo naudotis pačių aukštųjų komunistų pareigūnų privilegijomis.

(Bus daugiau)

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išspūdiškai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti pastu, atsuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60609

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Send-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now U.S. Bonds pay 8 1/2% interest when held in maturity of 5 years, 10 months (4 1/2% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deducted until maturity.

Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

IVYKIŲ NENUMATYMAS

Carinė Rusija, kad patenkinti savo turčių nepasotinamą apetitą pasipelninti ir pasilgusių užgrobtą svetimą turtą, išnaudoti kitų didelių plotus miškų, ir norėdama rytuose turėti neužslantį uostą, ir gerai nežinodama japonų pajėgumo, užėmė Port Artūrą, okupavo Mandžiūriją ir Korėją, ir tokiu būdu išprovokavo karą su japonais 1904 m.

Karą pralaimėjus, dar labiau pablogėjo gyvenimas, nes sustojo karo reikalams dirbė fabrikai ir tekstilės pramonė, padažnėjo streikai. Negaudama paskolų, pramonė pritrūko kreditų. Silpnėjo prekyba, netekusi rinkų Rytuose. Krizė daugino bedarbių skaičių ir mažino dirbantiems atlyginimus. Sausros sunaikino derlių. Valstiečiai puolė dvarus, imdami javus, galvijus bei kitokių dvarų turtą ir naikindami visą, ko negalėjo paimti ar pasidalinti. Sudeginta apie 2,000 dvarų. Pradėta kirsti valdžios ir dvarų miškus. Valstiečiai pareikalavo, kad tuojau būtų panaikinti išperkantieji žemės mokesčiai. Visi buvo alkani žemės.

1905 m. rugpjūčio 23 d. Portsmute, JAV, pasirašyta taikos sutartis su japonais karui baigti. Rusija neteko Mandžiūrijos, pusės Sahalino, Port Artūro, laivyno ir praskikolinos.

Kad kiek apraminti žmones, nutartas rinkti Valstybės Dūmą. Valdžia ir turčiai norėjo, kad Dūma būtų tik kaip patariamasis organas, o išrinktieji atstovai pareikalavo, kad Dūma būtų kaip įstatymus leidžiamoji įstaiga. Trynimasis nusitęsė ilgus metus.

Vieną kartą Valstybės Dūmos pirmininkas Rodzianka, užėjęs pas carą, tarp kita ko jam pareiškė, kad konstatuota visuose sluokšniuose didžiausia neapykanta carienei dėl jos kišimosi į politiką ir todėl patarė, kad apsisaugotų imtis žygių eliminuoti jos įtaką, kad netektų žmonėms rinktis carą ar krašto gerovę. Nikolajus II, susijaudinęs, abiem rankom parėmęs savo palinkusią galvą, tarė: "Aš dvidešimt du metus stengiausi veikti kuo geriausiai, nejaugi aš klydau dvidešimt du metus?"

Rodzianka atsakė: "Taip, dvidešimt du metus jūs laikėtės klaidingos krypties". Juk taip ir buvo. Pavyzdžiui, kai ir po nelaimingo karo su japonais caras buvo priverstas, kad kiek apraminti žmones, pasirinko premjeru grafą Vitę, kuris sugebėjo gauti JAV simpatijų ir JAV tarpininkaujant, laimėti palankes-

nes taikos sąlygas su nugalėto-jais japonais, bet kai Vite pasiūlė palankiai bendradarbiauti ir su Dūma, ir vykdyti žemės ir kitas reformas, kurios buvo kenksmingos ir nepageidaujamos turčiams, ir paskelbti konstitucines spaudos ir kitas laisves, caras pasiūlė jam pasiliuosuoti. Vėdinas, Vite norėjo demokratinio kryptim vairuoti valstybės politiką, kaip Anglijoje, kuri pajėgė užbėgti įvykiams už akių, kad ir iš galingiausios valstybės pasauly degraduojantis į antrą eilę, lengvai visoms savo kolonijoms suteikiant nepriklausomybę, o viduj garantuojant piliečiams konstitucines laisves ir suvalstybinant daug imonių, vienok liekant ir toliau aukštos kultūros tauta, o Rusijoje ir dabar muzikai yra žemo kultūrinio lygio ir Rusija, nors žemės ūkio šalis, kenčia maisto trūkumą.

Caras, talentingą grafą Vitę pašalinęs, jo vieton premjeru paskyrė Goremikina, kurio pažiūros buvo laikytis tik kaip caro tarnas, be iniciatyvos. Žinoma, ilgai toks ir negalėjo vairuoti valstybės ir užleido vietą Stalipinui. Šis buvo gabus, net penkerius metus sugebėjo būti premjeru ir bandė eiti kad ir dalinai, ne visiškai, grafo Vitės numatytų kelių, vykdamas žemės reformą. Caras dabar jau pri-tardavo, nežiūrint į carienės, ir reacionierių, ir turčių opoziciją. Carui net šnabždėdavo, kad Stalipinas yra slapta revoliucionierius. Stalipinas pašalinus ir Rasputiną iš Peterburgo. Deja, po penkerių metų Stalipinas tapo nužudytas. Liko neaišku, kas jį nužudė, ar revoliucionieriai, ar reacionieriai, juodašimčiai, nes ir vienu, ir kitu visiškai negalėjo patenkinti.

Jo vieton paskirtas Kokovcovas. Grįžo Rasputinas. Visa Rusija tik ir kalbėjo apie carienę ir Rasputiną. Caro motina Marija verkdam skundėsi Kokovcovui: "Mano nelaiminga marta, ji nejaucia, kad ji sunaikins save ir dinastiją (šeimos valdžią)". Po dvejų metų ir Kokovcovas turėjo pasišalinti, Rasputinui sunaikinus jo politinę karjerą. Į jo vietą pakviestas vėl Goremikinas, kuris suprato, kad jis Rasputinui priimtinausias, nes pats šaipydamsis pasakė: "Mane išlaikė supakuota, prisidintą, kad progai pasitaikius vėl panaudot".

Tokių įvykių akivaizdžiai būvęs premjeras grafas Vite yra pasakęs: "Carizmui bus galas."

V. Švabienė

"Saulės duktė" (grafika)

Aš nenoriu ir kalbėti kas mus vienas laukia..."

Karo metu per 16 mėnesių net keturi premjerai pasikeitė ir vis carienės ir Rasputino nurodymu, — be Goremikino, dar reacionierius Stürmeris, iš liberalo pasikeitęs į didelį reacionierių Protopopovas, konservatyvus monarchistas Triopovas. Pagaliau Rasputinas tapo nužudytas.

Ne tik nevykę premjerai buvo pasirenkami, kiti ministrai buvo dar menkesni. Pavyzdžiui, apie vidaus reikalų ministerį Plėvę, profesijos policininką, kalbėta, kad jis "puikus žmogus smulkiems reikalams, bet valstybės klausimais — kvailys". Plėvė irgi tapo nužudytas. Apie karo ministerį Suchomlinovą, kuris turėjo trisdešimt dviem metams jaunesnę žmoną, o pats septyniadešimties metų, kalbėta — esą, mėgėjas gyvenimo malonumų, bet nemėgėjas darbo. Paskyrus gabų karo ministerį Polivanovą, carienė parašė carui: "Išvargę jį. Paskirk bet koki, kad tik kitą". Tai buvo Rusijai tikra nelaimė, o carienė pasakė: "Koks palengvinimas! Dabar aš galėsiu ramiai miegoti".

Užsienio reikalų ministeris Sazonovas buvo draugiškas valstybių atstovų vertinamas, kultūringas ir liberalus, bet ir šis carienei nepatiko ir turėjo būti pašalinamas, pasinaudojant proga, kai paaiškėjo, kad jis buvo Lenkijos autonomijos šalininkas. Pagaliau, caras sutiko, kad ir ministrai būtų atsakingi prieš Valstybės Dūmą. Bet jau buvo per vėlu. Revoliucija buvo nuarošta ir neišvengiama.

Žymiausių rusų poeto Puškinas buvo seniai visai išpranas. Tada: "Vargas mūsų tėvynei, nes carui artimi tik vargas ir melagaliai".

Daugely valstybių panašūs įvykiai vyksta ir tautos varginama. Kitur, jei ne monarchai — karaliai, tiranai, tai atsiranda įvairūs diktatoriai, arba ir prezidentai, kurie nepajėgia numatyti įvykių ir pasirenka ar padaro klaidingus sprendimus. Nelaimė, kaip ligą, lengviau pašalinti formavimosi pradžioje.

(Bus daugiau)

1934 m. spalio 4 d. Klaipėdoje buvo atidarytas Prekybos Institutas. Tai buvo privati (Finansų ministerio priežiūroje) aukštojo mokslo įstaiga aukštojo mokyklos teisėmis. Institui vadovavo kalnų inžinierius Ernestas Galvanauškas, kuris buvo ir vienas žymiausių instituto kūrėjų.

LAISKAS IS EUROPOS

(JUGOSLAVIJA PO TITO)

(Tęsinys)

Išplanuota terasomis, tarytum gėlynui, o ne namams statyti. Taip ir vėl už kvartalo nauja terasa ir nauji kiti namai. Vis mažytės krautuvės, kur viskiams suvenyrais pripildytos. Yra gana gražių, meniskų darbų. Moterų išsiuvinėti audiniai, lėlės, medžio bei keramikos ir baigiant aukso bei sidabro išdirbiniai. Kiek toliau eidamas, už irku turgy. Nors buvo sekmač'nis, bet ūkininkai suvežė savo gėrybes. Jų labai daug. Pasigėrėtinios. Dairausi ir nemorali tikėti. Pilni vežiniai svėsto, sūrių, kiaušinių. O jau vaisių ir daržovių, tai kaip Californijoje. Nusiperku kaimišką sūrį. Visai panašus į lietuvišką. Vaisių irgi apsirūpinu. Tai ir va, galvoju, kaip žmonės gyvena. O anie, kuriems veik badas žiūri į akis, nenori keisti savo kvailios sistemos ir geriau, tegul žmonės stovi eilėse, o nežiūrint, o mes varykime propagandą, kiek prisėta, kiek priukta ir kiek primelsta. Lai būna darbininkai propagandos sotūs. Su tokiomis mintimis vežuosi visas pirktas gėrybes į viežbutį ir keliu "puotą", apgalvėdamas anų likimą. Kodėl Tito nepamokė Kremliaus valdovų, kad Stalino baudžiąvą paniekinų. Taip sampratauja nevienas Jugoslavias, kuris turistui net pasaipta sakaliai...

Is visų kraštų turistai. Jų čia tikrai daug. Teko sutikti iš Portugalijos, Vokietijos, Ispanijos ir, žinoma, iš Amerikos. Net ir japonų. Ir tur jų nėra? Čia irgi grupėmis ir su gidais, kurie jiems aiškina, aiškina. Pastarieji labai mėgsta grupes. Jie visur pulkais, lyg skruzdės, bet labai tvarkingi, punktualūs, švarūs ir darbštūs. Žodžiu, visur yra mėgiami. Jie tai žino.

Visos krantinės nusagyotos šimtmetinėmis pilimis. Jos būtinai ant pačio Adrijos jūros kranto. Gaila, turistams čia nėra artų pležų. Maudytis jie turi važiuoti net apie 25 kilometrus. Gal dėl to čia pilnos gatvelės turistų, nes jų laikas ribotas, kad galėtų ilgai pležuose vartytis.

Nepaprastai gražūs vaizdai. Ivažiavimo kelias eina didelėje aukštumpe. Miestelis išdėstytas Adrijos jūros žemumoje, kur cerpių stogai raudonuoja, ir labai gražūs. Vaizdas žavėtinas. Tie seni rūmai, tos pilys, išlikusi iš trylikto šimtmečio miesto mūro katedra gražioje Adrijos jū-

ros krantuose, daro pasakišką vaizdą. Svelnus klimatas vasarotojams, ypatingai iš šiaurės Europos puiki, geniališka vieta. Ak, tie Srgj kalnynai, jų nuostobi žauma.

Teko pastebėti, kad žmonės, kaip ir visuose komunistiniuose kraštuose, kalba ir elgesys kiek per stačiokiški. Čia, ir tame kurio, daug kaimiečių, ypatingai turguose, kurių čia net du teko matyti. Moterys negražios. Kaimietės dar tebedėvi ano šimtmečio drabužiais. Jos juodos lyg varnos, nuo galvės iki kojų. Skarvos dengia galvas, ilgi sijonai. Vyrai labai apsileidę. Jų grubūs pokalbiai, kurių negaliu suprasti, atrodo, kad jie vis barasi. Paklausti kelio, neretai tau nurodys priešingą kryptį. Net ir policijos pareigūnai mane taip suklaidino. Kai grįždamas atgal jų paklausiau, kodėl jie man nurodė priešingą kryptį aiti į Airport Terminal kuri čia pat randasi, jie nusijuokė ir atsakė, kad jei žinojau kryptį, tai kam klausiau. Saiposi tarpe savęs ir aiškiai matau jų nenorą turistui padėti. Tokių špų niekur, jokioje kitoje valstybėje, man nėra atsitikę.

ATGAL Į ATENUS

Mažas, bet jaukus aerodromas, kur galima gauti visokių užkandžių, net pietus arba vakarienę. Baras ir gerimų parduotuvės. Suvenyrai ir puikus aptarnavimas. Kaip ir visur, turistai laukiami ir doleriai graibistomi. Bet kas bus po Tito, visų nuotaikose stovi klausukai.

Nei valandos nepravertė, kai lėktuvas pasiekė Atenus. Nuo čia prasidės kelionės pabaiga. Iš čia dar parašysiu.

1930 m. Lietuvos kariuomenės praktikiškiems mokymo reikalams buvo pradėtas naudoti Gaiziūnų poligonas. Tai 68 kv. kilometrų žemės plonas, kuris yra 2 km nuo Gaiziūnų geležinkelio stoties. Dauguma karių gerai atsimenam tuos pušaitėmis apaugusius smitynus, Rūklos dvarą ir ten praleistas romantiškas naktis. Ten įsigijome karinio sumanumo, įdėjome daug darbo stovyklai pažinti, na, ir nemazai išliejome prakaito.

Pirmuoju poligono viršininku buvo paskirtas plk. O. Urbonas.

AFGANISTANE RUSAI SMARKIAI NUKENTĖJO

ISLAMABADAS, Pakistanas. — Sovietų karo jėgos, įsiveržusios į Afganistaną, iki šio meto nepajėgė patraukti krašto gyventojų savo pusėn. Savo laiku rusai valdė didžiulius Afganistano kelius, bet dabar jie jų kelių nebevaldo. Afganistaniečiai vis dažniau užpuola Sovietų karo jėgas ir Sovietai turi žymiai didesnius nuostolius, negu iki šio meto buvo paskelbta.

Rusai stropiai saugo Pakistano pasienį, bet negali kontroliuoti visų kalnų kelių. Dabartinio metu Pakistane yra 2,2 milijono afganistaniečių, atbėgusių nuo Bahrako Karmalo policijos ir Sovietų karo jėgų.

Afganistaniečiai gauna modernius ginklus iš Kinijos ir Irano.

Chrysler bendrovė atšaukė 110,000 K mašinų — Plymouth Reliant ir Dodge Aries dėl neteisingų elektros jungčių veikiant stabdžiams.

Vokietijos aerodromų kontrolieriai baigė Amerikos lėktuvų boikotą.

13 metų ukrainietis Walter Polovchak lieka Amerikoje, bet abu jo tėvai grįžo į rusų valdomą Ukrainą.

Amerikoje antras iš eilės lietuviškas laikraštis buvo pradėtas leisti 1891 m. spalio 31 d. Jis vadinosi "New York Gazette Lietuviszka". Šio laikraščio leidėjas buvo 1863 m. sukilimo dalyvis Mykolas Tvarauskas. Išėjo 25 numeriai. Tenka priminti, kad tas pats M. Tvarauskas yra ir pirmojo Amerikos lietuviško laikraščio leidėjas, kurį jis pradėjo leisti 1879 m. rugpjūčio 16 d. Jis vadinosi "Gazeta Lietuviszka", turėjo 132 prenumeratorių, ir išleista 16 numerių.

PROFESORIUS

Padavėjas: — Ar ką nors būsite pamiršę, pone profesorius? Profesoriui: "Kaip gi, aš nebepamenu, ar daviau jums tipšą..."

Padavėjas: O, taip, ponas profesorius, tipšą tamsta davėte, bet pamiršote savo pietus valgyti...

Pirmuoju poligono viršininku buvo paskirtas plk. O. Urbonas.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstantys Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlonio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

DAINŲ SVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų sventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkės aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrįčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vietovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie asmeninį ir vietinį neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik na Jurgio Jašinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pusl. Knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerių persiuntimo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 8, Ill. Friday, August 14, 1981

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IS EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

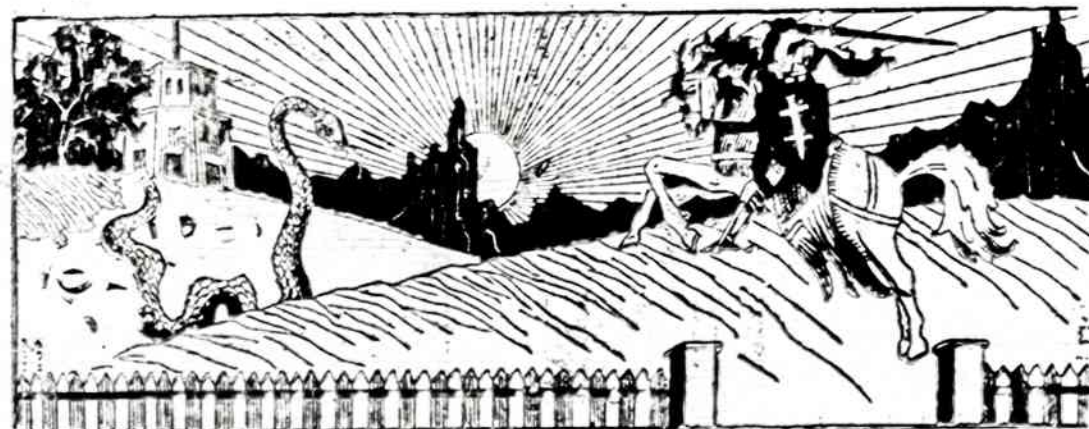
Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKSYS,
50 metų studijavęs, kaipIS PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6108

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$43.00 per year.

25 cents per copy
Nuo sausio pirmos dienos
dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose:
metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$5.00

Kitoje JAV vietoje:
metams \$40.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kalifornijos lietuviai rūpestį Lietuvos laisve perduoda į nelietuvių rankas

„Draugas“ š.m. liepos mėn. 18 dienos laidoje atspausdino J. V. Reinio rašinį apie amerikiečių talką Lietuvos laisvinimo žygyje. Jis pradeda straipsnį šiais žodžiais: „Girdi, mes gyvename specialistų amžiuje. Mat, iki šiol Lietuvos laisvinimo darbas buvęs tik mėgėjų žinioje. Todėl Pabaltijo kraštų laisvinimo žygį jau seniai reikėjo perleisti žinovams“. Man rodos, kad šių kelių eilučių pakanka suprasti, kad šis rašėjas rašo kliejėjimus. Tat, manau, bus naudinga bent truputį plačiau susipažinti su tuo, ką minėtas rašėjas savo rašinyje yra prirašęs.

Jis rašo, kad Kalifornijos pabaltiečiai jau padarę gerą pradžią. Jų kraštų laisvinimo darbą jau įstatai tinkamas vėžes, angažavo amerikiečių firmą — Hannaford Public Relations kompaniją. Ši firma paruošė projektą kaip Pabaltijo kraštų laisvinimo žygį išvesti į plačiuosius vieškelius, kuris pajudins visą darbą iš pagrindų ir išgaus realius rezultatus. Gaila, kad jis nepasako kokie bus tie realūs rezultatai. Mano nuomone, šis jų užmojis atneš tik neigiamus rezultatus. Juk juos galima jau dabar pamatyti. Pirmiausia bus įnešta į mūsų pavergtos tautos laisvinimo veiklą nemažai sąmyšio ir erzelio nes, pagal J. V. Reinio pranešimą, minėtoji firma nesinaudos informacija, kurią turėtų teikti mūsų Diplomatine tarnyba, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, nei, pagaliau, Amerikos Lietuvių Taryba.

Toks J. V. Reinio pristatymas minėtos firmos mūsų išveivai yra naivus. Girdi, jos markė patikima, ji vadovavo prezidento Ronald Reagano rinkiminei kampanijai. Ir buvo puikus rezultatai. Reiškia, jos dėka Reaganas išrinktas prezidentu. Sunku suprasti tokią J. V. Reinio galvoseną, kad jis Lietuvos laisvinimo bylą sugretina su Amerikos prezidento rinkimais. Nejaugi jis mano, kad Lietuvos laisvinimo byla yra to paties pobūdžio kaip ir rinkiminė kampanija. Nejaugi jo minima kampanija turės naudoti tuos pačius metodus ir priemones, kokias ji naudojo renkant Amerikos prezidentą.

Toks jo pareiškimas apie minėtą kampaniją yra tik reklamė propaganda minėtos kompanijos ar firmos

naudai. Bet gi, už gerą reklamą firmą, kaip paprastai, gerai už jos reklamavimą atlygina. Čia gi, priešingai, jis skelbia, jai reikės mokėti kasmet daugiau negu 100,000 dolerių. Ir tie pinigai bus surinkti iš tų, kurie patikės J. V. Reinio reklamai.

Tikrai, jo reklama minėtai firmai labai gera. Mat, jis rašo, kad ji patarė dabartiniam krašto prezidentui aštriu kampu pakeisti užsienio politikos kryptį Sovietų Sąjungos atžvilgiu. Argi nekeista? Mes iki šiol žinojome, kad valstybės vidaus, o ypač užsienio politiką nustatineja politikai, jų sudarytos politinės komisijos, diplomatai. Gi J. V. Reinys aiškina, kad ją nustatineja Peter Hannaford firma. Juk tą firmą sudaro paprastai įstatymus bei potvarkius žiną asmenys, tai kam samdyti svetimtaučius ir jiems aukštas algas mokėti? Teisingai A. Akelaitis savo laiške „Į Laisvę“ rašo: „Tikėtis, kad jie savo veiksmais privers Sovietus išvesti savo kariuomenę iš Pabaltijo ar nors iškovos religinę, žodžio, spaudos ar šokią tokią ūkinę laisvę — štai pats didžiausias nesupratimas“ (Į Laisvę, 1981 m. balandžio mėn., nr. 81).

Iš J. V. Reinio reklaminio pareiškimo apie Peter Hannaford firmą, kad ji pakreipė JAV užsienio politiką naują kryptimi, patarė gerai sustiprinti Pabaltijo kraštų bylos klausimą, byla abejonių. Kas gali tam patikėti, kad JAV valdžios užsienio politikoje būtų taip svarbi Pabaltijo kraštų byla?

Ypač skaudu skaityti, kai J. V. Reinys rašo, kad minėtoji Peter Hannaford firma įvertino iki šiol atliktus ar atliekamus Pabaltijo krašto laisvinimo darbus labai neigiamai. Taigi, ar reikia tam dar kokių komentary?

J. V. Reinys kalba, kad šią firmą samdo pabaltiečiai. Jei taip, tai mūsų išveivai turėtų žinoti, kas tie pabaltiečiai ir kas juos remia, ar juos remia kokie nors jų veiksniai, kurie atstovauja ir rūpinasi jų kraštų laisve? Ar tik kokia entuziazmų grupė? Jis bando tokį užmojų sustiprinti pasigyrimu dėl rezoliucijų, nes tuo žygiu buvo pasiekti tokie milžiniški rezultatai, kurių nebūtų buvę galima nupirkti už visus turimus Lietuvos Fondo piniginius resursus. Mat, Kalifornijos lietuviai išjudino politinę veiklą ir įtraukė juos į Lietuvos laisvinimo darbą. Tai J. V. Reinio parapijinis pasigyrimas. Gal dėl to ir okupantas atkreipė didelį dėmesį į Kalifornijos lietuvius. Kiek ten lankėsi ir buvojo ilgas savaitės okupanto atsiųstieji agentai. Jie buvo ir šiltai priimti net tokių, dėl kurių reikėtų labai nustebti. Juk iš Kalifornijos vyko profesoriai skaityti paskaitų į okupuotą Lietuvą. Juk jokia paslaptis, kad vienas mūsų „patriotas“ išsiuntė savo sūnų į Vilnių medicinos mokslo pasisemti.

Idomu, kad šiam užmojiui, kaip rašo J. V. Reinys, pritarimą davė PLB-nės ir JAV LB-nės vadovybės. O kaip su politiniais veiksniais? Atrodo, kad jų lyg ir visai nesiklausta, lyg jų iš viso nebūtų. Tai jau grubus jų ignoravimas. Argi nekeista, kad LB-nė, nebūdama joks politinis veiksnys, o lietuvių išveivų organizacija, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto įsteigta, ignoruoja mūsų politinius Lietuvos laisvinimo bylą. Jai reikės mokėti ne bet kokias pinigines sumas, o šimtais tūkstančių dolerių.

J. V. Reinys baigia savo rašinį dideliu entuziazmu ir užtikrina, kad minėtoji firma padarys tiesiog stebuklus. Sumanytojai ir vykdytojai šio Lietuvos laisvinimo štai kas: D. Barauskaitė, S. Damušis, J. Kojelis, A. B. Mažeika, J. Matulaitis, P. A. Raulinaitis, L. Valiukas ir kiti. Tai asmenys, kurie mūsų visuomenei labai mažai, arba visai nepažįstami. Reiškia, jie teiks informaciją minėtai Peter Hannaford kompanijai. Gaila, kad J. V. Reinys išgyrė minėtos firmos pirmininką, bet jis nutylėjo, kiek yra patikimi tos firmos tarnautojai. Ar yra kokios garantijos, kad jai suteiktoji informacija bei planai neatsidurs į Maskvos agentų rankas anksčiau negu į Amerikos valdžios įstaigas? Juk Maskva turi daug daugiau dolerių, negu išveivai. Todėl išveivai sutinka su dideliu dėkingumu Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui, kad jis viešai pareiškė: „Lietuvių laisvės reikalų ir Lietuvos atstatymo byla yra ir toliau turi būti vykdoma bei atstovaujama visame pasaulyje lietuviškų veiksmų“.

Punktukas Anykščiuose

TAIVANO LAKŲNAS PABEGO KINIJON

TAIPEI. — Taivano karo lakūnas antradienį karišku lėktuvu nuskrido komunistų kontroliuojamą Kinijon. Jis nuvežė Kinijon Amerikoje statytą F-5F karo lėktuvą. Taivano pareigūnai iš pradžių pareiškė, kad lėktuvas neturėjo pakankamai gazo, todėl buvo priverstas nusileisti artimiausiam aerodromui. Tik tai vėliau 29 metų lakūnas Huang Che-cheng pareiškė, kad jis pasitraukė iš Taivano rodant savo norą, kad visi kiniečiai susijungtų į vieną galingą tautą.

POSEDZIAUS NAFTOS VALSTYBIŲ ATSTOVAI

VIENA. — Ateinančią savaitę Austrijoje, Vienoje, suvažiuos naftą gaminančių valstybių atstovai. Jie prašys Saudi Arabiją, kad neišsiurbtų tiek daug naftos iš žemės, nes taip darydama ji kenkia kitiems kraštams, kurie paskui negali naftos parduoti. Atrodo, kad Saudi Arabija

su tuo pasiūlymu nesutiks, nes anksčiau ji prašė nekelti kainų, bet kartelio nariai jas kėlė, atmetant Saudi Arabijos prašymą. Industrinės valstybės jau yra sudariusios naftos atsargas, todėl jos sulėtina pirkimą, kada naftos kainos yra aukštos.

TREČIADIENĮ IŠSKRIDO KITA PRANCŪZŲ GRUPĖ

TEHERANAS, Iranas. — Trečiądienį pranešta, kad Irano lėktuvu prancūzai išskris į Graikiją, sustos Romoje, o vėliau skris tiesiai į Paryžių.

Virš 50 prancūzų buvo susirinkę Prancūzijos ambasadoje, Teherane ir laukė, kada jiems bus pranešta, kad juos perkels į aerodromą.

Prancūzai paliko ten turėtus namus ir kitas vertybes, nutarė nerizikuoti, kad vėliau neatsitiktų kas nors panašaus, kaip atsitiko amerikiečiams, kad buvo paimti įkaitais.

— Izraelio gynybos ministeris

Ariel Sharon trečiądienį įsakė pradėti derybas dėl savivaldos su Gazos srities ir okupuotų Jordano žemių palestiniečiais.

TEIS LAKŲNĄ UŽ ŠNIPINĖJIMĄ

WASHINGTON, D.C. — Aviacijos vadovybė paskelbė, kad teisiamas ltn. Christopher Cooke už tiekimą karo paslapių Sovietų ambasada Washingtone. Karo teismas vyks Illinois aviacijos bazėje.

Nustatyta, kad aviacijos ltn. Cooke tris kartus lankėsi Sovietų ambasadoje Washingtone, visai nepranėšdamas savo vadovybei apie kontaktus su Sovietų vaidžios pareigūnais.

Ltn. Cooke buvo sušeltas praėjusiais metais gruodžio mėn., kai jis lankėsi Sovietų ambasadoje. Paaškėjo, kad jis jau 11 kartų buvo susitikęs su rusais. Kiekviena kartą jis davė jiems įvairias slaplas informacijas apie JAV karo aviaciją.

TAIVANO LAKŲNUI DAVĖ \$355,000

PEKINAS, Kinija. — Antradienį į Kiniją atskrido Taivano aviacijos majoras Huang Che-cheng ir atsivežė Amerikoje statytą karo lėktuvą F-5F.

Trečiądienį Kinijos televizijos kanalai parodė maj. Che-chengą žaliame Kinijos aviacijos uniformoje, sakantį kalbą 2,000 Kinijos lakūnų. Jis pabrėžė: „Aš grįžau į savo tėvynę“. Tuo pačiu metu Kinijos radijas paskelbė, kad vyriausybė jam įteikė \$355,000. Tokią sumą Kinija yra paskyrusi kiekvienam Taivano aviacijos lakūnui, kuris atskris į Kiniją su Taivano lėktuvu.

Taivano vyriausybė tuo tarpu nieko oficialiai nesako apie Che-chengo pabėgimą.

KUBIEČIAI NŪRĮ ĮSIKURTI GUANTANAME

KEY WEST, Fla. — Septyniadesimtjų kubiečių dviem mažais laiveliais išplaukė iš JAV, kad galėtų pasiekti Guantanamo bazės sritį ir pradėti Kubos išlaisvinimą. Jie manė įsikurti Guantanamo bazėje, o šį ten vykti į Castro laikomą Kubos sritį. Išplaukdam, jie šaukė: „Tegu nujoja išlaisvintoji Kuba!“

Nespėjus kubiečiams nuplaukti nuo krantų, Amerikos karo laivai juos sulaukė ir grąžino. Jie neturėjo leidimo įsikurti Guantanamo bazėje. Amerikos marina nebūtų jų įsileidę į Guantanamo bazę, kad puldintų Kubą ir kitas sritis.

— Čikagoje už \$15 galima pavalandį važinėti arklio traukiama brička.

X.Y.

LIETUVOS SOVIETIZACIJA 1940-1941 m.

(Tęsinys)

Sakoma, jog iš karto buvo tikėtasi (tam pritarė ir to, rodos, tikėjosi ir patys priešakiniai „Liaudies vyriausybės“ asmenys), kad uždarius Lietuvos Tautininkų sąjungą, kaip nuverstos Lietuvos valdžios ekspozitūrą ir ramstį, būsiančios legalizuotos be Kompartijos ir kitos bent buvusios opozicinės politinės partijos (valstiečiai-liaudininkai, social-demokratai, socialistai revoliucionieriai...). Tačiau ši viltis greitai žlugo. Ministeris M. Gedvilas nebuvo linkęs tai padaryti, pagaliau šios srovės tapo nutrintos, iš veiklaus gyvenimo komunistų ištumtos, mitinginėse kalbose išniekintos, į bendrą „liaudies priešų“ stovyklą suvartytos ir vėliau pagal garsiąją Sovietų Sąjungos NKGB komisaro Serovo instrukciją likviduoti kontrrevoliucinį elementą Pabaltijo valstybėse jų nariai pasmerkti ištremti į Sibirą ir tolimosios šiaurės bausiuosius konclagerius.

„Respublikos prezidento“ aktu nuo 1940 m. liepos mėn. 1 d. paleidžiamas senasis Lietuvos seimas. Liepos mėn. 2 d. įstatymu Lietuvos kariuomenė pavadinama „Lietuvos Liaudies kariuomene“, įvedama „politinio vadovų“ (politrukių) institucija kariuomenėje. Įteigiama kariuomenėje „Propagandos skyrius“. Šiame trumpame 2-3 savaitių

laikotarpyje, nors dar išlaikoma Lietuvos laisvės ir net valstybinio nepriklausomumo, savarankumo ir patriotizmo fikcija, tačiau orientacija ir komunistinis Lietuvos perdažymas skubiai ir ryškiai žengia pirmyn.

Tačiau jau prasideda naujoji įvykių fazė. Komunistinė srovė Lietuvoje aiškiai įsigalėjo. Sovietų karinių pajėgų užnugarį konkurentų ji nebeturė ir nebuvo. Tad jau pribrendo laikas išvadoms daryti. Šios išvados — tai jau bus Lietuvos sovietizacija, jos suviršinimas, Sovietuose pradėto proceso užbaigimas. Tačiau šios „evoliucijos“ inscenizacija turi būti išlaikyta: Lietuva turi „patri“, „laisvą“ ir „džiaugsmingą“ nuslinkti į Sovietų gerkle ir sutirpti jų kune. Šioms išvadoms užkulisinės iniciatyvos vėl ėmėsi Sovietų valdžia, vykdytoja gi buvo Kompartija, tapusi vienintelė valdančioji socialinė jėga Lietuvoje, kurios kontrolėje turi „veikti“ Liaudies vyriausybės marionetė. Vairas jau aiškiai išspruko iš šios vyriausybės rankų; iš tikrųjų ji niekuomet šio vairo nevaldė, nors iš karto turėjo saldžių iliuzijų.

Sovietų Sąjungos užsienio reikalų liaudies komisaras V. Molotovas kviečia einantį ministerio pirmininko pareigas užsienio reikalų ministerį prof. Vincą Krėvę — Mickevičių vizito Maskvon Birželio mėn. 30 d. prof. Vincas Krėvė — Mickevičius išvyksta. V. Molotovas jį priima. Pasikalbėjimas liečia tolimesnį Lietuvos tvarkymą ir galutinį Lietuvos santykių su Sovietų Sąjunga

nustatymą. Molotovas teigia: esą — štai Lietuva pagaliau esanti laisva, nusikračiusi A. Smetonos, tautininkų, plutokratinės buržuazijos, dvasininkų, karjeristų ir panašaus brudo diktatūros; Lietuvos liaudis galinti pradėti laisvą gyvenimą; aciu Sovietų Raudonajai Armijai ir Sovietų galingajai globai, Lietuvos liaudis esanti apsaugota ir nuo vidaus priešų išnaudojimo, ir nuo karo pavojaus: Lietuvos Liaudies vyriausybė esanti, žinoma, labai nusipelnusi šiame Lietuvos apvalymo darbe, tačiau dabar žodis jau reikėtų pavesti paties išlaisvintojai Lietuvos liaudžiai, tikrajai demokratinės šalies šeimininkei: esą — žinoma — Sovietai džiaugiasi Lietuvos laisvės laimėjimais, jie nemana jokios presijos Lietuvos liaudies sprendimams daryti, jie laukia šių sprendimų ir gerbia juos, tačiau vis dėlto jie pageidautų aiškumo, ir tasai aiškumas būsiąs Lietuvos liaudies žodyje. Kitaip sakant — būtų laikas pagalvoti apie Lietuvos liaudies Seimą, nuo kurio sprendimo pareisias Lietuvos valstybės tolesnis tvirtas likimas. Tai būsianti demokratinė įvykusios Lietuvos liaudies emancipacijos sankcija.

Prof. Vincas Krėvė-Mickevičius į tai mėginąs atsakyti kitokiais pasiūlymais. Esą — svarbiausia būtų nustatyti pastovus valstybės santykius su didžiąja Sovietų Sąjunga. Šiam reikalui paruošti ir susitarti su Sovietais gal geriausiai tiktų esamoji Lietuvos Liaudies Vyriausybė, turinti krašte pasitikėjimą, organizuota, susitvarkiusi ir nu-

sistaciūsi ne tik stiprinti draugiškus santykius su Sovietais, bet surasti jiems aiškias ir tvirtas pastovias ir nuolatinės sąjungos formas. Esą, sukrėtimo metu pavesti visa projektuoti dar nesamajam Seimui gal būtų kiek painiau. Demokratišku visuotiniu balsavimu išrinktas ir Seimas gal būtų nepastovus; jame gali dar pasireikšti įvairūs netikėtumai; šalies gyventojų masėje dar galinės būti įvairios nuotaikos, dar nemaža esą ir visokių užsimaskavusių priešų; su svetima, kad ir draugiinga valstybe, sąjungos idėja galinti būti krašte nepopuliari, jeigu turinti šalies pasitikėjimą Liaudies vyriausybė pati visko šiuo atžvilgiu neparuošė, šio reikalo Seimui pavedimo padariniai gali būti kaip tik priešingi tam, kas būtų pageidaujama ir sveika; tai šiuo laiku būtų neat-sargu. Šį pasikalbėjimą, kuris, žinoma, nebuvo protokoluojamas viešam skelbimui, aš čia paduo-duoju taip, kaip jį 1940 m. liepos mėn. 5 d. atpasakoja Liaudies vyriausybės ministeris inž. Ernestas Galvanauškas, tą pačią dieną atstatydyjęs. Toks buvęs bendrais bruožais šio pasikalbėjimo turinys.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ „NAUJIENOS“

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais įrūta knygą apie šventąjį Raštą. Pirmieji atėjusieji Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisitarti", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmieji atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinas direktorius
938 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2732

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA kortele.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPR,
1490 KIL A.M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dieno iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vadėja — Aldona Daukas
Telefonas: HEmlack 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vadėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio
8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telefonas: 778-5374

PATS SKAITYK IR DAR KITAUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJINIENAS"

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

Zarasiečių klubo gegužinė įvyks rugpjūčio 16 d., sekmadienį, Vycio salėje ir sodelyje, 2455 W. 47th St. Pradžioje 12 val. Bus gausu fantų laimėjimų. Gaus muziką šokiams. Seimininkės paruos skanių užkandžių, bus ir salto gerimo. Visi kviečiami praleisti dieną su žarasiečiais.
Rengėjai

Marquette Parko BALFo 5-ojo skyriaus linksmas gegužinė įvyks rugpjūčio 30 d., sekmadienį, 12 val. Vycio salėje ir sodelyje, 2455 W. 47th St., Chicagoje. Seimininkės atvykusius vaišins skaniais valgiais, bus teikiama įvairios atgaivos. Bus gausu dovanų paskirstymas. Šokiams gaus A. Stelmoko orkestras. Atvykę turėsite džiaugsmo patys ir suteiksite pagalbą jos reikalingiems.
BALFo 5-ojo sk. Valdyba

NEPTŪNO KARALYSTĖS SANITARIAI

Vis daugiau ir daugiau duomenų gauname apie jūrinių gelmių gyventojus. Jūrose gyvena savotiški sanitarai. Prie uolų iškyšulių, kur maišosi vandenys, budi mažytės žuvelės. Prie jų prilaukia didžiulės žuvis. Mažosios žuvelės įdėmiai apžiūri, apvalo kiekvieną pacientą.

Iki trijų šimtų žuvų per šešias valandas praleidžia toks punktas. Dabar jau žinoma daug rūšių žuvų ir kitų gyvūnų, kurie užsima šiuo naudingumu darbu. Dauguma jų gyvena tropinių kraštų jūrose ir vandenynuose.

Kartą buvo atliktas toks bandymas: rifa, prie kurio susitelkdavo daug žuvų, tyrinėtojai apvalė nuo "sanitarų". Po kelių dienų žuvų skaičius čia žymiai sumažėjo. Pas daugelį likusiųjų žuvų atsirado patinimai, žaizdelės.

Dauguma "sanitarų" gyvena pavieniui arba poromis. Įdomi dar viena jų ypatybė: visi jie yra labai ryškių spalvų.

(M. ir G.)

J. Dagys

Skulptūra

Šiaurės Amerikos pabaltiečių ir lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės

1981 m. Š. A. Pabaltiečių Lengvosios Atletikos Pirmenybės įvyks š. m. rugsėjo 12-13 d. d., Brockton High School Stadione, 90 Awde St. (netoli W. Bloor, ir Dufferin kampo), Toronto, Ont. ŠALFASS-gos Centro V. bos pavedimu, varžybas vykdys ŠALFASS-gos Lengv. Atl. K. tas, talkininkaujant Kanados Sporto Apygardai ir Toronto Aušros bei Vycio Sporto Klubams.

Sekant pereinamųjų metų pavyzdžiu ir šiemet svečių teisėmis yra pakviesti vietiniai suomių, ukrainiečių, lenkų ir vengrų lengvatletai. Taigi šios rungtynės bus išplėtos į 7 tautybių kvietines varžybas, iš kurių bus išvestos pabaltiečių pirmenybės.

1981 m. Š. A. Lietuvių Pirmenybės bus taipogi įvestos iš šių varžybų. Tuo būdu mūsų lengvatletams šios rungtynės bus net trejosios.

Varžybos bus vykdomos šiose klasėse: vyrų, moterų 1 (1962-64 m. gim.), jaunių ir nergaičių B (1965-66 m. gim.), C (1967-68 m. gim.), D (1969-70 m. gim.) ir E (1971 m. gim. ir jaunesnių). Programa apima beveik visas pagrindines rungtis.

Varžybu pradžia šeštadienį, rugsėjo 12 d. — 2:00 PM. Registracija nuo 12:00 val. Sekmadienį varžybų tąsa nuo 10:00 AM.

Dalyvių registracija atliekama iki š. m. rugsėjo 5 d., šiuo adresu: Mr. Algis Malinauskas, 1317 Hillview Cres., Oakville, Ont. L6A 2C6. Tel. (416)-844-7694.

Dėl streikų ir pašto tarnybos nepastovumo Kanadoje, JAV-se gyvenantieji lengvatletai prašomi registruotis pas ŠALFASS-gos Lengv. Atletikos K-to vadovą: Mr. Algirdas Belskus, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117. Tel. (216)-481-7161.

Smulkios informacijos yra pranešta visiems sporto klubams. Klubams nepriklausą dėl informacijų gali kreiptis į bet kurį sporto klubą ar į A. Bielskų bei A. Malinauską.

Dalyvavimas yra atviras visiems lietuvių lengvatletams. Klubai ir pavieniai lengvatletai skatinami šiose varžybose skaitlingai dalyvauti.

Š. AMERIKOS PABALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ ŠAUDYMO PIRMENYBĖS
1981 m. Š. A. Pabaltiečių ir lietuvių

Lietuvių šaudymo pirmenybės įvyks 1981 m. rugsėjo 19 d., lietuvių šaudykloje "Berzaine", netoli Toronto, Ont. Varžybas vyksio estai. Smulkesnės informacijos bus paskelbtos vėliau.

VISUOTINIS ŠALFASS gos SUVAŽIAVIMAS

Visuotinis, metinis Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos Suvažiavimas įvyks 1981 m. lapkričio 14-15 d. d., Clevelande, Ohio.

Šiemetinis suvažiavimas bus ypatingai svarbus, kadangi bus renkama nauja ŠALFASS-gos vadovybė, bei nustatoma pagrindinės gairės dėl II-jų Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių, kuris įvyks 1983 m. vasarą Chicago'e.

Smulkesnės informacijos bus paskelbtos vėliau.

Šalfass-gos Centro Valdyba

1970 m. policijos tarnautojų skaičius atskiromis policijos organizacijomis buvo štoks: ap-lyties višiniųjų ir jų raštininių tarnautojų — 207; viešojo policija — 1500; pasienio policija — 15. Vidutiniškai imant, vienas viešosios policijos policininkas aptarnavo 2.137 gyven- tojus.

Pasienio policija pasienyje ir prie administracijos linijos sulaukė įėjant per sieną 1.080 asmenų, išėjant — 333 asme- nis, ir priėmė įtremtųjų į Lie- tuva — 45. Prekybos departa- mento žiniomis, tais metais bu- vo sulaukta kontrabandos 129.313 lt. vertės. Apie 63 nuoš. (82.313lt. vertės) visos kontra- bandos sulaukė pasienio polici- ja. Administracijos linijoje už- registruota 14 ginkluotų užpuo- limų bei apšaudymų iš lenkų pusės. Du kartus apšaudyti len- ku lėktuvai Seim — Marijampolės ir Utenos baruose. ("Po- licija", 1931 m. Nr.8).

1919 m. kovo 26 d. buvo pradėta formuoti geležinkelii kuopa. Neilgai trukus kuopa iš- augo iki bataliono sudėties ir dalyvavo kautynėse su visais Lietuvos priešais. Savo pajėgoms ji taisė geležinkelius ir tiltus, o kur reikėjo užkirsti priešui kelią, juos grovė ir ardė. Taip pat geležinkelii batalionas daug pasidarbavo pravedant Kazlų Rūdos — Šeštokų geležinkelio liniją.

Pancakes A La Holiday Brunch

A stack-your-own pancakes holiday brunch buffet leaves you free to welcome friends. Pancake sandwiches — or Pan-Sans — are put together on the spot with cooked bulk sausage. Prepare stacks of pancakes from Log Cabin pancake and waffle mix; keep warm in a low oven until serving time. Team the "sandwiches" with warm Jiffy Peach Sauce made with Log Cabin syrup.

Buttermilk, regular or complete pancake and waffle mix
Cooked bulk sausage
Jiffy Peach Sauce
Prepare batter as directed on pancake mix package for desired number of servings. Bake on hot griddle, allowing about 1/4 cup batter for each cake. To make pan-sans, top one pancake with sausage and cover with second pancake. Serve hot with Jiffy Peach Sauce.
Jiffy Peach Sauce. Combine 1/2 cup pancake and waffle syrup and 3/4 cup diced drained canned peaches. Makes 1 cup. Note: Recipe may be doubled.
Try these other combinations and serve with pancake and waffle syrup:
Currant or other tart jelly and cooked bulk sausage
Blueberry pancakes with softened cream cheese
Scrambled eggs and minced cooked bacon, chopped ham or fried dried beef
Deviled ham and scrambled eggs
Scrambled eggs, seasoned with curry powder, topped with pineapple
Scrambled eggs, sprinkled with grated cheddar cheese
Sliced Canadian bacon covered with warm canned crushed pineapple
Crushed fruit and prepared whipped topping
* Sliced applesauce and toasted chopped pecans

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

Nuo
1914 metu

Midland Savings aptar- nauja taupymo u- namų paskolų reikalus visos m- sų apylinkės. Dekojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtumėme būti Jums naudingi ir ateityje.

Sėskaitos apdraustos iki \$40,000
2657 W. 69 STREET
Chicago, IL 60642
Tel. 925-7400
8929 SO. MARLEM AVE.
Bridgeview, IL 60435
Tel. 598-9400

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4049 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. 60632
PHONE 254-4470

5 1/2%

7 1/2%

Passbook Savings

4 Years Savings
(Minimum \$500)
Certificate

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS
*
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

P. J. RIDIKAS

3254 So. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1211

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

SKAITYTOJŲ BALSAS

ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KAPINĖS IR VĖL KELIA RŪPESČIUS

Esu Šv. Kazimiero Lietuvių kapinių sklypo savininkas. Ten palaudoja tėvus ir aš pats su šeima ten norėčiau būti palaudojantis. Mane labai jaudino prieš kelis metus vykę susirinkimai, protestai, demonstracijos.

Dabar, rodos, viskas susitvarkė. Kapinės vėl tapo lietuviškomis. Lietuvių pirkto, statyto ir apgintos. Bet paskutiniu metu man ir vėl pradėjo kilti nerimas. Girdėjau, kad lietuvių nupirktoji žemė parduodama. Vieni sako, kad nuomojama, kiti sako, kad parduota, treči dar kitaip galvoja, bet tikrai niekas nežino. Vysk. V. Brizgys kažkam prasiūpęs, kad kažkokiems kitiems labai svarbu turėti mūsų kapinių dūda žemės sklypą. Klausinėjau žinančių, bet ir iš jų negavau palikimo atsakymo.

Tos abejonės, nežinojimas manyje kelia didelį nerimą. Mano amžiuje nerimas nenaudingas. Nenaudingas ir šeimos sergančiams.

Daug atiduočiau, jeigu kas man duotų tikrą atsakymą. Man sako, kad negali būti, bet kelių atsakingų mūsų visuomenės narių pasisakymai manijje kelia abejonės ir nerimą. Man atrodo, kad dalis kapinių žemės jau parduota. Panašiai abejoja ir kiti savininkai, pergyvenantieji panašų susijaudinimą.

Prašau žinančius atsakyti, tai aš ir kiti būsimie labai dėkingi. Man rūpi nustatyti, kas turėjo teisę parduoti dalį Šv. Kazimiero Liet. kapinių žemių, neatsiklauses sklypų savininkų.

a) Ar tokia teisė turi kapinių administracija?

b) Ar prie kapinių sudarytas kunigų direktoriatas?

c) Ar vyskupas V. Brizgys negalėtų paaiškinti kitiems reikalingos žemės likimo?

d) Ar Chicago kardinolas J. Cody, kapinių reikalu davęs užtikrinimus Chicago lietuviams, dabar mėginą lietuvių nupirktą žemę parduoti?

e) Kodėl tyli Lietuvių Bend-

ruomenė?

f) Kodėl tyli Lietuvių Šv. Kazimiero kapinių valdyba ir sklypų savininkų komitetas?

g) Kodėl visą šį reikalą užgožė tokia tylą? Juk kapinės nu-pirko mūsų protėviai, sunkiai dirbdami įvairiose dirbtuvėse.

Man atrodo, kad negarbingai ir nekreivščioniškai parduoti kapinių žemę, nepranešus jos savininkams.

Nuščirdus ir teisingas atsakymas į šiuos klausimus aprašintų lietuvių, išsigijusių sklypus šiose kapinėse. Visi būtume dėkingi.

Susirūpinęs Šv. Kazimiero Lietuvių kapinių sklypo savininkas

TRUMPAI

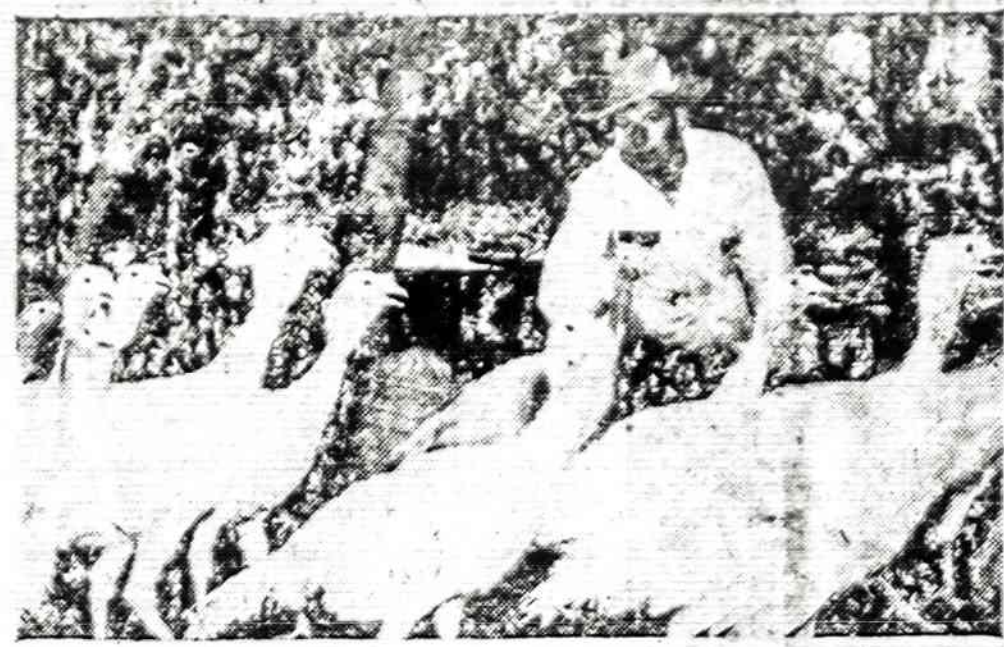
— **Ponia Marion Dambros** iš Marquette Parko, žinomo scenos darbuotojo ir veikėjo našlė, sužinojusi apie Naujųjų finansinių sunkumų, atskubėjo su prenumerata ir su 10 dolerių auka. Dėkui.

— **Dėkui Antanui Tamoshunui**, Stafford Springs, Conn., už ankstyvą prenumeratos pratešimą, gerus linkėjimus ir už \$10 auką.

— **Kazys Skėma** iš Detroito, ankstyvai pratešdamas prenumeratą, parėmė Naujųjų leidimą \$5 auka. Dėkui.

— **J. Makauskas**, Baltimore, Md., prie metinės prenumeratos pridėjo \$5 auką. Dėkui.

— **Dail. Anastazija Tamošaitienė** ir **Aldona Veselkienė** birželio pabaigoje lankėsi Anglijoje. T. proga DB Lietuvių Sąjunga paprašė jas išausti panelei Dianai Spencer vestuvinę dovaną — lietuviškus tautinius drabužius. Jie įteikti Buckinghamo rūmose. Delegacijoje dalyvavo dail. A. Tamošaitienė, Gilma

Zinkuvienė ir DBLS pirmininkas Zigmars Juras.

— **Carbės šuolys K. Karūza**, Los Angeles, Ca., išplatino 50 egzempliorių Jono Kreivėno knygos "Mirties laimėjimo ir tremtyje", taip pat parduoda keletą rėmėjų, paaukojusų po \$50 knygos leidimui paremti.

— **Mokytojų ir Jaunimo** studijų savaitė įvyks rugpjūčio 16-23 dienomis Dainavoje.

— **R. Liet. Bendruomenės** East Chicago, Indiana, apylinkės gegužinė įvyks ir blogam čiai esant š.m. rugpjūčio 16 d., sekmadienį, 12 val. dienos K. ir J. Čiurinskų sodyboje, St. John, Indiana, 11233 W. 80th Ct. Veiks virtuvė, baras ir daug įvairių laimėjimų. Gros geras orkestras. Valdyba narius ir prijauniančius iš apylinkės, ir Chicago, Marquette Parko, Brighton Parko, Cicero, Melrose Parko ir Rockfordo svečius nuosirdžiai prašom gegužinėje gausiai dalyvauti ir linksmiai praleisti sekmadienį.

— **Lietuvių Tauragės klubas** rugpjūčio 16 d., sekmadienį, ruošia gegužinę šaulių namuose, 2417 W. 43rd St. Veiks virtuvė, baras, laimėjimai. Šokiams gros E. Knoll orkestras. Pradžią 12 valandą.

Zarasiekių klubo gegužinė

Šį sekmadienį, rugpjūčio 16 d., zarasiečiai važiuoja prisiminti žolynų atlaidų, kaip būdavo daroma Lietuvoje Zarasų bažnyčioje. Bet čia bus Zarasiekių klubo gegužinė Vycių salėje, 2455 W. 47-ta gatvė. Kviečiami visi lietuviai linksmiai praleisti sekmadienį su zarasiečiais. Šeimininkės kės karštus spurgus, pagali zarasiekių receptais. Bus gausu fantų, šokiams gros šau-nus orkestras. Jeju būtų lietaus, tai iš sodelio persikeliama į salę, Pradžią 12 val. dienos.

Kaip paprastai, gal atvyks ir klubo garbės narė Apolonijs Barauskienė, kuri pradėjo kurti jau antrą šimtą metų amžiaus. Oi, kaip laikas greitai bėga, čionai mums linksmintis, O žiūrėk, jau Jurgis miega, Dar gi diena, ne naktis... Klubas kor.

• 1937 m. kovo 31 d. Lietuvoje iš viso buvo 38.838 radija abo-

Išvažiuojame į gamtą!

Rugpjūčio mėn. 16 dieną East Chicago R.L.B. skyrius rengia iškylą erdvoje ponų Čiurinskų sodyboje, 11233 West 80th Ct. St. John apylinkėje, Indiana. Iš Chicago ruošiamas ekskursija dviem autobusais. Iš Cicero (15th ir 49th Court) autobusus išvažiuoja 10 val. 30 min. Pakeliami sustos Brighton Parke prie 44-tos ir California 11 val. Iš Marquette Parko autobusus išvažiuos 11 val. 30 min. nuo 69-tos ir Washtenaw. Kelionė \$3 asmeniui. Autobuse vietos ribotos. Prašome registruotis: Ciceroje tel. 863-6492 ir 863-5135, Brighton Parke 523-0148 ir Marquette Parke 925-1089 ir 434-3713.

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorius: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

• 1931 m. vasario mėn. Lietuvos ir Latvijos spaudos atstovai Rygoje pasirašė spaudos santarvės protokolą. Jame buvo numatyta kiekvienais metais kviešti abiejų kraštų rašytojų ir žurnalistų sąjungų delegatų konferenciją, kuri išrenka spaudos komitetą. Spaudos bendradarbiavimas vyksta prisilaikant šių taisyklių: Lietuvos — Latvijos spauda ir raštija yra bro-liška tautų dvasinės kultūros reiškinys, todėl ir žinios spaudai apie abiejų tautų gyvenimą turi būti teikiamos tik iš pirmų šaltinių.

Tų metų gegužės 9 d. Kaune susirinkę spaudos atstovai tiems kilniems santykiams įgyvendinti ir plėsti išrinko 14 asmenų komitetą (po 7 iš kiekvienos pusės). Iš lietuvių pusės buvo išrinkti: Dr. Purickis, Dr. G. Tauskas, J. Paleckis, V. Gustaitis, F. Kirša, kan. Tumas ir J. Kardelis.

• 1937 m. kovo 31 d. Lietuvoje iš viso buvo 38.838 radija abo-

Atsiūsta paminėti

• **SKAUTŲ AIDAS**, birželio ir liepos nr. Leidžia LSS Tarybos pirmija, redaguoja v.s. kun. Antanas Saulaitis. Šis numeris yra gausus skautų veiklos informacija ir nuotraukomis bei iliustracijomis. Įdomus ne tik skautams, bet visam jaunimui. Kainuoja metams \$5, pusei metų \$3, paskiras numeris 50 centų. Administracija v.s. Malvina Jonikienė, 6346 So. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629.

• 1922 m. spalio mėn. laidoje Amerikos žurnalo "The School of Thinkers" buvo išspausdintas straipsnis, kuriame rašoma, kad pirmieji lietuviai į Ameriką atkylavo XVII a. pradžioje dėl buvusio naminio karo tarp protestantų ir katalikų. Pirmieji lietuviai kartu su olandais pradėjo kurti miestą Manhattano saloje. Lietuviai buvo jam parinkę vardą "Aušra", bet olandai nesutiko ir miestą pavadino Naujuoju Amsterdamu. Vėliau anglai miesto vardą pakeitė į New Yorką.

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

BUDGET SEWER AND PLUMBING

ANY RODDING AND DRAINING — \$30.

If not open — no charge.

CALL 656-8387

T & F SEWERAGE & PLUMBING. Rod any drain line for \$25. If not open, no charge. We install flood controls, pumps and valves. We install complete bathrooms and basements. 523-1962

RUMMAGE SALE — Furniture, Stereos, TV, Clothing, Books, Toys, etc. Skokie Central Cong., 4040 Main St., Skokie, Sat. Aug. 15, 9 P.M. — 11:30 P.M. Sunday, Aug. 16, 9 A.M. — 4 P.M.

STOP. SEWER TROUBLE? LOW COST SEWER SERVICE. We're Your Neighbors. Belmont & California 24 Hr. Service. 278-9012. A Always-Ready Sewer Co.

CITY & SUBURBS EMERGENCY SERVICE COMMERCIAL - RESIDENTIAL PLUMBING - HEATING SALES & SERVICE ELECTRIC SEWER RODDING LICENSED & BONDED L&M PLUMBING & HEATING CO. 4325 W. Flournoy 722-0466

GAS STATION & GARAGE FOR SALE. BURBANK, IL 25,000 or Best Offer. Serious Buyers Only. Call 424-2290

COMPLETE LAWN MAINTEN. SERVICE NO JOB TOO SMALL, NOR TOO BIG. Call 331-9874 After 6 — 233-6211

AA Gas Equipment Heating Serv. Air Conditionig - Refrigeration - Sheet Metal - Boilers Installation and Repair. 24 Hour Emergency Service. Licensed - Bonded - Insured. 721-9555 625 E. 103 St.

CROSBY'S FOR BLUEBERRIES! Good picking. Open 8-6 daily. Take I-94 to Michigan exit No. 1 (M 239), turn right 1 1/2 miles to 1000 N. and right 1 mile to Crosby's. (219) 326-8712

RENTING IN GENERAL Nuomos

BRIGHTON PARKE išnuomojama 4 kambarių butas antrame aukšte. Pagaudama vyresnio amžiaus pora arba vienas moteris. Tel.: 523-7367

REAL ESTATE

Home, Land — Parduoti / Real Estate FOR SALE / Home, Land — Parduoti / Real Estate FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS. DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISU RCSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

73-tos ir Richmond 6 kamb. (3 miegami), mūrinis, garažas, šildymas (gas). Didelis ir gražus kiemas. \$48,000.

72-tos ir Washtenaw 5 kamb. (2 miegami), mūrinis. 2 mašinų garažas. \$81,500.

82-tos ir Artesian 4 butų mūrinis. \$10,000 pajamų. Kaina \$75,000.

53-tos ir Kedzie 5 butų mūrinis su garžu. Pajamų \$16,000. Savininkas duoda paskolą iš 12%.

Marquette Parko apyl. liuksusinis 12 butų, pajamos virš \$35,000. Savininko paskola rimtam pirkėjui.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878

Pirkite senoviškai

• 2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

• 4 butų mūrinis, apie \$9,000 nuomos. Atskiri gazo šildymai. 2 sklypai. 2 garažai. Brighton Parke. \$57,700.

• Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

VALDIS REALTY

2644 W. 69th St.

(Lithuanian Plaza Ct.)

737-7200 arba 737-8534

Prašom palikti savo telefono numerį automatiname aparate.

SAVININKAS PARDUODA 5 kambarių mūrinį namą ant 1 1/2 sklypo, naujas šildymo pečius, baigtas rūsys, 2 mašinų garažas. 71 ir Rockwell gatvių vietoje. Kaina virš \$40,000.

Skambinti 585-2172 ar 925-5519

BUSS. OPP. — OUT OF TOWN Biznio Progos — Už Miesto Ribų

BAR, ROOMS, APTS., BOAT HOUSE, right on Pistakee Lk. \$200,000, best offer. Must sell. Please Call 546-6198 or 587-7762 eves.

AMWAY DISTRIBUTOR Full or Part Time — Couples & Individuals — For Business of Your Own. Local Amway Distributor Trains You for Splendid Opportunity. Call 389-9877

CANADIAN PROPERTIES LAKE OF THE WOODS SIOUX NARROWS, ONT., CANADA 3000 STORE + HOUSE. \$125,000. Also COMMERCIAL COIN LAUNDROMAT inc. 3 Bdrm. Apt. for \$175,000. Terms Negotiable on All Properties. Ph. (312) 236-2202 or Call 274-6131 after 6 P.M. IT'S GOD'S COUNTRY GREAT FISHING & HUNTING

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turli Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiečiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPITIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

DEMESIO

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikslai \$120 pusmėčiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. Ashland Ave. Tel. 523-8775

Dengiamie ir išsime visuose stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue Chicago, IL 60629 434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisyimas 2646 West 89th Street Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS

Notary Public INCOME TAX SERVICE 4255 S. Maplewood. Tel. 254-7458 Taip pat daromi vertimai, giminių šviesinai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY

K. Zapolski, Agent 3204 1/2 W. 95th St. Evergreen Park, Ill. 60442 - 424-8654 State Farm's Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS 2458 W. 69th St. Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

Advokata

GINTARAS P. ČEPENAS Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga 6247 S. Kedzie Ave. (312) 776-8700

40% OFF
MIX 'n MATCH
14KT GOLD
Heckchains and Bracelets
Earrings, Charms, Religious Medals
at 30% SAVINGS

INSTANT CASH FOR GOLD

New or Used or Old Broken Jewelry
Watches, Bracelets, Pins, Rings,
Class Rings, Dental Gold... Any Karat
Turn It Into CASH!
Dig Out Your Old Treasures —
Put The Money In The Bank & Draw Interest.
WE PAY THE HIGHEST PRICES!
LOCAL BUYER, BUYING WITH INTEGRITY

HAIL Beauty Supply, Inc.
3221 W. 63rd St. Open Daily 9:30 to 6:00 Mon. - Thurs. 9:00 to 5:00 Fri. & Sat.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/2% PER YEAR

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETRAS KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri., 9-4 Thurs., 9-8 Sat., 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905